

משרד החינוך
Ministry of Education
وزارة التربية والتعليم

אבני ראשה
המכון הישראלי למנהיגות בית ספרית
المعهد الاسرائيلي للقيادة المدرسية

יד הנדיב
Yad Hanadiv
ياد هناديف

הביקור הבית ספרי - התנסות בפרקטיקה

זירה: ישיבת הנהלה | מתודולוגיה: התבוננות

הביקור הבית ספרי הוא הזדמנות נפלאה של המפקח להכיר טוב יותר את בית הספר, את המנהל ואת צוות המורים. היכרות זו מסייעת למפקח לאבחן בעיות בפרקטיקה שבית הספר מתמודד אִתן ולבחון דרכים לפתרונן. בתהליך האבחון המפקח חותר להבנה עמוקה של המציאות הבית ספרית כדי להתאים מענה וסיוע מדויק למנהל ולצוות במסגרת תהליכי שיפור ההוראה והלמידה בבית הספר. פעולת האבחון יכולה להתבצע גם בשיתוף המנהל וגורמים אחרים בבית הספר. פרקטיקה של התבוננות היא כלי מרכזי העומד לרשותו של המפקח בתהליך האבחון.

שלבי ההתנסות

שלב 1 | הכנה לקראת התבוננות

א. קוראים יחד את ההקשר של הייצוג:

אתם עומדים לצפות בקטע קצר מתוך ישיבת צוות ניהול בבית הספר 'שלהבת'. זהו בית ספר יסודי, הכולל גם חטיבה צעירה, בחינוך הממלכתי דתי. המנהלת בחרה לייחד את ישיבת הצוות לדיון בקידום הטמעה של פרקטיקות הוראה הנוגעות ללמידה משמעותית בבית הספר. הדיון הוא חלק ממהלך כולל ומתמשך בניסיון שלה להוביל שיפור של הוראה ולמידה בבית הספר. אנחנו מצטרפים לדיון כחצי שעה לאחר תחילת הישיבה. בחלק הראשון של הישיבה, לאחר הצגת מטרות השיחה, הציגו המנהלת ואחת המורות לפני הצוות רשמים מביקור שערכו בבית ספר המיישם, לדעתן, שיטות הוראה מגוונות. בנקודה זו מתפתח דיון מתוך השוואה בין בתי הספר.

ב. קוראים שוב את הקוד האתי.

שלב 2 | התבוננות בייצוג - הצופים מתעדים את המתרחש באמצעות דף ההתבוננות (בצדו השני של הדף).

שלב 3 | ניתוח

התבוננו בדף ההתבוננות וכתבו בטבלה מתחתיו מה אתם לומדים מתוך הצפייה. הצדיקו את השערותיכם בעזרת ראיות שאספתם.

בקבוצה:

שתפו זה את זה בתבוננות שהפקתם מתוך ההתבוננות.

חשבו על שיחה שתקיימו עם המנהלת, בעקבות הצפייה, כדי להגיע לאבחון משותף של הסיטואציה בבית הספר:

א. אילו סוגיות תציעו לדיון משותף? כיצד לדעתכם כדאי להגדיר את "הבעיה"?

ב. אילו ראיות, מתוך אלה שאספתם, תרצו לתאר לפני המנהלת?

ג. איזה מידע חסר לכם כדי להבין טוב יותר את התמונה? מה תרצו לשאול אותה?

שלב 4 | רפלקציה

מלאו את השאלות הרפלקטיביות במקום המתאים בפולדר שלכם, סרקו את ה-QR של התחנה וכתבו תובנה יישומית בקיר השיתופי.

משרד החינוך
Ministry of Education
وزارة التربية والتعليم

אבני ראשה
המכון הישראלי למנהיגות בית ספרית
المعهد الاسرائيلي للقيادة المدرسية

יד הנדיב
Yad Hanadiv
ياد هناديف

דף התבוננות

במהלך הצפייה, תארו בטבלה הבאה מה עושה המנהלת, מה עושות המורות ובמה עוסק הדיון. הכניסו ציטוטים או תיאורים מדויקים ככל האפשר.

מה עושה המנהלת?	מה עושות המורות?	על מה מדברים?

ניתוח

מה אני לומד על המנהלת?	• ראיות:
מה אני לומד על הצוות?	• ראיות:
מה אני לומד על בית הספר?	• ראיות: